

УДК 05.6

Слинько В.В.

старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

В умовах глобалізації, розвитку міжнародної торгівлі, ефективність діяльності підприємств на зовнішньому і внутрішньому ринках повністю залежить від того, наскільки їх продукція або послуги відповідають стандартам якості. Тому сучасні підходи до забезпечення і збільшення якості продукції актуальні для усіх підприємств. Українські підприємства дещо відстають у сфері використання сучасних методів менеджменту якості. Проте підвищення якості несе колосальні можливості. Але підвищення якості без зміни відношення до нього на усіх рівнях неможливе, якщо керівники не відноситимуться до якості, як до способу життя.

Метою цієї роботи є всебічне вивчення сучасних підходів до управління якістю і аналіз впровадження системи управління якістю на підприємствах.

На сьогодні недостатньо розроблені теоретичні, методичні та науково-практичні аспекти засобів, методів і систем управління якістю на вітчизняних підприємствах. Це вимагає створення процесоорієнтованих підходів до постановки таких систем, які на основі узагальнення основних проблем і умов реалізації процесного управління комплексно охоплювали б визначення процесів, їх моніторинг і оцінку, вибір коригувальних і попереджувальних дій для підтримки якості, поступового її підвищення.

Дослідження управління якістю продукції і конкурентоспроможністю виробництва є актуальним. Йому присвячені роботи таких відомих авторів, як М.К. Розової, Р.А. Фатхутдинова, В.Я. Белобрагіна, А.В. Гличева та ін.

В результаті теоретичних досліджень встановлено, що якість продукції є сукупністю властивостей, що характеризують міру її громадської корисності з урахуванням суспільно-необхідних витрат праці на всіх стадіях виробничого циклу. Тільки продукція і послуги високого рівня якості здатні забезпечити конкурентоспроможність вітчизняних підприємств, як на внутрішньому, так і

на зовнішньому ринках. Проте при цьому слід враховувати, що на конкурентоспроможність впливають також і інші чинники.

З практичної точки зору задоволення вимог споживача фактично забезпечується в процесі усього виробничого циклу незалежно від виду продукції, будь то електрична зубна щітка, полімер, турбіна, електродвигун, двигун внутрішнього згорання, антибіотик чи космічний корабель. Повне задоволення вимог споживача може бути досягнуте тільки шляхом здійснення ретельно продуманою, добре складеною і такою, що охоплює увесь виробничий цикл програмою.

Для забезпечення випуску конкурентоздатної якісної продукції (послуги), необхідно визначити ключові види діяльності і процеси, систему їх взаємодії на підприємстві, функції відповідних органів управління. До кожного процесу встановлюються певні вимоги відповідними правовими, нормативними і технічними документами. Управління процесами здійснюється за допомогою обов'язкових документованих процедур.

Процесний підхід є найбільш поширеним підходом до управління якістю. Він припускає, передусім, те, що управління процесом відбувається із застосуванням особливих методичних прийомів, досить добре розроблених і дозволяючих виключити можливі помилки. Дуже важливий один із засадничих принципів менеджменту – принцип постійного поліпшення, удосконалення якого принесе успіх організації. Нині практично усі промислово розвинені країни вступили в новий етап розвитку менеджменту, який тісно пов'язаний з впровадженням інтегрованих систем менеджменту, що включають, як один зі складових елементів, систему менеджменту якості.

Досвід показує, що впровадження на підприємствах стандартів стикається з нерозумінням необхідності здійснення цієї роботи в існуючих умовах, на практиці виконуються не в повному об'ємі, що суперечить системному підходу в рішенні завдань якості. Причини невиконання полягають в нестабільності виробничих, збутових, економічних процесів, що відбуваються на підприємстві. Тому вирішити завдання досягнення і підтримки якості продукції на внутрішньому ринку поки досить складно. Крім того, більшість промислових підприємств України на сьогоднішній час не можуть забезпечити споживачеві упевненість в тому, що необхідна якість продукції, що поставляється, досягається або буде досягнутою.

Висновки. Проблеми якості в сьогоднішніх економічних умовах набувають все більшого значення. В наші дні питання якості для споживача є першочерговими, часто переважаючими над ціновими. Найважливішим складником дослідження системи управління якістю є аналіз її інваріантного аспекту. Об'єктивно може і повинна існувати єдина система управління якістю, конкурентоспроможністю і ефективністю виробництва.